

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) Februar 2018. godine

Mjesečna inflacija u februaru 2018. godine, mjerena HICP-om iznosila je 0,3%

Mjesečna inflacija u februaru 2018. godine, mjerena harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,3%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 3,7%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: kratkotrajnih dobara za rutinsko održavanje domaćinstva; odjeće; voća; cipela i ostale obuće; ulja i masti; ribe i morskih plodova; mlijeka, sira i jaja; piva; ostalih uređaja, predmeta i proizvoda za ličnu njegu; mesa itd.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Odjeća i obuća (2,1%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (1,6%); Ostala dobra i usluge (0,4%); Alkoholna pića i duvan (0,3%); Hrana i bezalkoholna pića (0,2%); Prevoz (0,1%); Rekreacija i kultura (0,1%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,6%); Hoteli i restorani (-0,2%).

Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.

Pozitivne godišnje stope inflacije u februaru 2018. godine zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (27,4%); Odjeća i obuća (8,5%); Hoteli i restorani (6,4%); Prevoz (3,5%); Komunikacije (1,8%); Ostala dobra i usluge (1,7%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,0%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,7%); Zdravlje (0,7%); Rekreacija i kultura (0,3%), dok je negativna godišnja stopa inflacije zabilježena u grupi Hrana i bezalkoholna pića (-0,8%).

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (HICP)

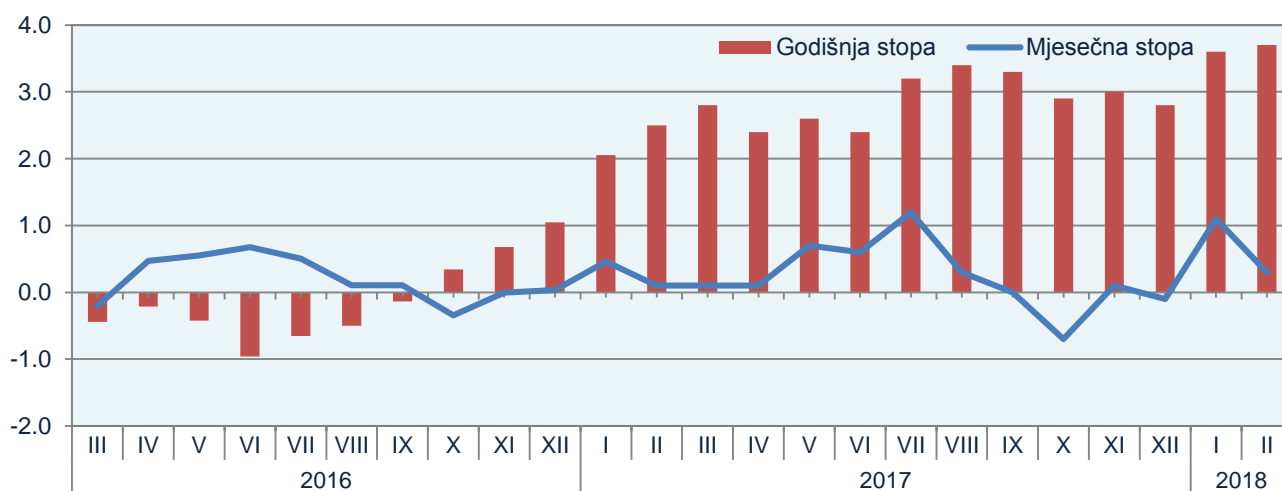
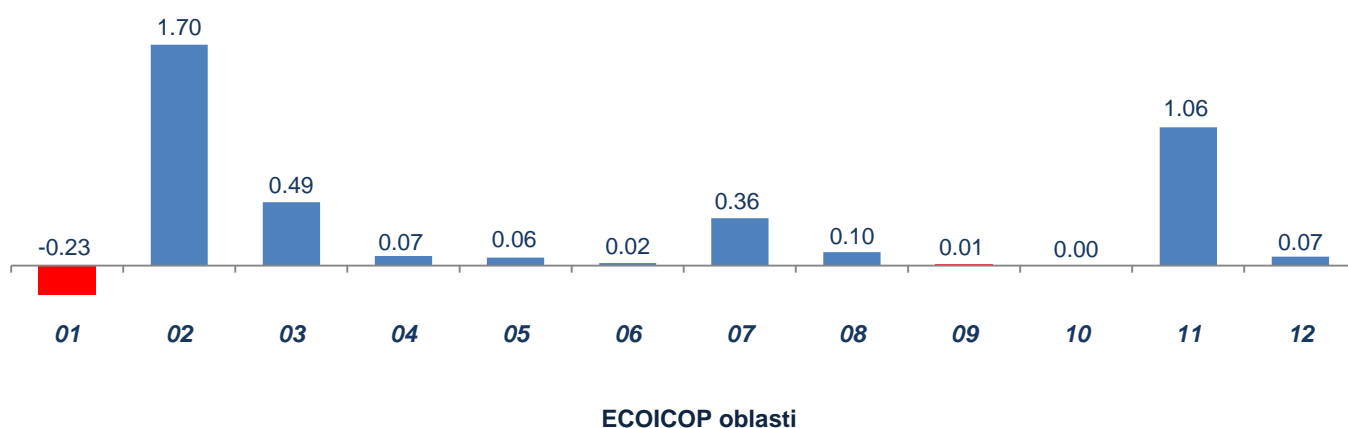

Tabela 1. Stope inflacije mjerene harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Feb 2018 Ø 2015	Feb 2018 Jan 2018	Feb 2018 Feb 2017	Feb 2018 Dec 2017
00	HICP - ukupno	1000,0	5,1	0,3	3,7	1,4
01	Hrana i bezalkoholna pića	289,7	0,6	0,2	-0,8	0,5
02	Alkoholna pića i duvan	61,9	32,4	0,3	27,4	13,7
03	Odjeća i obuća	57,4	8,1	2,1	8,5	-2,0
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	70,0	2,7	-0,6	1,0	0,7
05	Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana	83,7	-0,3	1,6	0,7	1,5
06	Zdravlje	25,9	5,2	0,0	0,7	0,1
07	Prevoz	101,7	5,3	0,1	3,5	2,2
08	Komunikacije	55,7	2,3	0,0	1,8	1,6
09	Rekreacija i kultura	37,3	0,2	0,1	0,3	0,7
10	Obrazovanje	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	164,4	8,7	-0,2	6,4	-0,5
12	Ostala dobra i usluge	40,3	1,8	0,4	1,7	0,5
Specijalni agregati						
	Proizvodi	688,5	4,9	0,5	3,5	2,1
	Usluge	311,5	5,5	-0,1	4,2	0,1
	HICP - isključujući hranu, alkoholna pića i duvan	648,4	4,5	0,3	3,4	0,4
	Energija	94,2	5,1	-0,3	2,8	1,7
	Administrativna inflacija ⁽¹⁾	53,7	2,4	0,0	1,9	1,8

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), februar 2018.

⁽¹⁾ Inflacija koja mjeri kretanje administrativno formiranih cijena, i uključuje cijene: snabdijevanja vodom, kanalizacije, odnošenja smeća, el.energije, naknada za održavanje u stambenim zgradama, participacije za zdravstvene usluge, tehničkog pregleda putničkih vozila, usluga parkiranja, troškova vozačkog ispita, putarine za putnička vozila, poštanskih usluga, ulaznica za nacionalne parkove, školskih udžbenika, predškolskog obrazovanja, državnog vrtića i jaslica, obaveznog osiguranja vozila i izdavanja administrativnih dokumenata poput izvoda iz knjige rođenih.

Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, feb. 2018.

ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	33,1	4,5	0,15
0312	Odjeća	31,6	3,0	0,10
0116	Voće	15,5	2,4	0,04
0321	Cipele i ostala obuća	25,0	1,0	0,02
0115	Ulja i masti	10,5	1,8	0,02
0113	Riba i morski plodovi	9,3	2,0	0,02
0114	Mlijeko, sir i jaja	61,8	0,2	0,01
0213	Pivo	12,9	1,0	0,01
1213	Ostali uređaji, predmeti i proizvodi za ličnu njegu	21,3	0,6	0,01
0112	Meso	68,5	0,2	0,01
0119	Prehrambeni proizvodi n.d.s.	7,5	1,1	0,01
1120	Usluge smještaja	56,1	-0,5	-0,03
0454	Čvrsta goriva	12,3	-3,2	-0,04
0117	Povrće	32,3	-1,9	-0,06

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, feb. 2018.

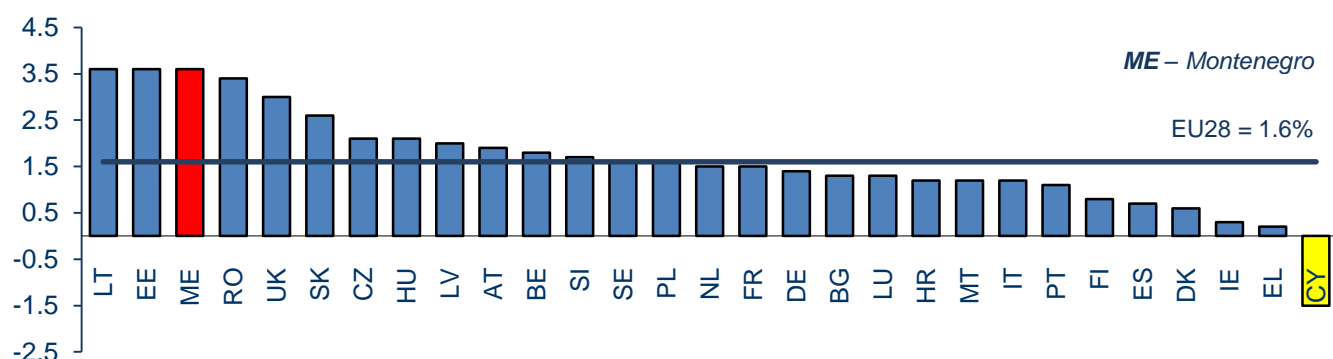
ECOICOP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
0220	Duvan	37,9	43,1	1,64
1120	Usluge smještaja	56,1	11,1	0,63
1111	Restorani, kafei i slično	108,3	3,9	0,43
0321	Cipele i ostala obuća	25,0	10,6	0,27
0312	Odjeća	31,6	7,1	0,23
0722	Gorivo i mazivo za motorna vozila	43,2	4,9	0,21
0116	Voće	15,5	6,8	0,11
0451	Električna energija	38,5	2,6	0,10
0830	Telefonske i telefaks usluge	50,6	1,7	0,09
0561	Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva	33,1	1,8	0,06
0732	Prevoz putnika drumom	13,9	4,4	0,06
0113	Riba i morski plodovi	9,3	-2,2	-0,02
0911	Oprema za prijem, snimanje i reprodukciju zvuka i slike	4,1	-6,1	-0,02
0531	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne	14,3	-1,8	-0,03
0454	Čvrsta goriva	12,3	-4,4	-0,05
0112	Meso	68,5	-1,3	-0,08
0117	Povrće	32,3	-10,3	-0,33

Tabela 4. Stope inflacije u zemljama EU mjerene HICP-om, u %

	Jan-17 Jan-16	Avg-17 Avg-16	Sep-17 Sep-16	Okt-17 Okt-16	Nov-17 Nov-16	Dec-17 Dec-16	Jan-18 Jan-17	Jan-18 Dec-17
Euro područje	1,8	1,5	1,5	1,4	1,5	1,4	1,3	-0,9
Evropska unija	1,7	1,7	1,8	1,7	1,8	1,7	1,6	-0,7
Belgija (BE)	3,1	2,0	2,0	1,8	2,1	2,1	1,8	-1,2
Bugarska (BG)	0,4	0,7	1,3	1,5	1,9	1,8	1,3	0,2
Republika Češka (CZ)	2,3	2,4	2,5	2,8	2,5	2,2	2,1	0,7
Danska (DK)	0,7	1,5	1,6	1,4	1,3	0,8	0,6	-0,3
Njemačka (DE)	1,9	1,8	1,8	1,5	1,8	1,6	1,4	-1,0
Estonija (EE)	2,8	4,2	3,9	4,0	4,5	3,8	3,6	0,1
Irska (IE)	0,2	0,4	0,2	0,5	0,5	0,5	0,3	-0,7
Grčka (EL)	1,5	0,6	1,0	0,5	1,1	1,0	0,2	-1,2
Španija (ES)	2,9	2,0	1,8	1,7	1,8	1,2	0,7	-1,5
Francuska (FR)	1,6	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,5	-0,1
Hrvatska (HR)	0,9	1,5	1,6	1,6	1,6	1,3	1,2	-0,2
Italija (IT)	1,0	1,4	1,3	1,1	1,1	1,0	1,2	-1,5
Kipar (CY)	0,7	0,5	0,1	0,4	0,2	-0,4	-1,5	-1,9
Letonija (LV)	2,9	3,2	3,0	2,7	2,7	2,2	2,0	-0,1
Litvanija (LT)	2,5	4,6	4,6	4,2	4,2	3,8	3,6	0,0
Luksemburg (LU)	2,5	2,3	2,0	2,0	2,0	1,6	1,3	-0,9
Mađarska (HU)	2,4	2,7	2,5	2,2	2,6	2,2	2,1	0,3
Malta (MT)	1,4	1,2	1,2	1,5	1,5	1,3	1,2	-1,2
Holandija (NL)	1,6	1,5	1,4	1,3	1,5	1,2	1,5	-0,4
Austrija (AT)	2,1	2,1	2,5	2,4	2,4	2,3	1,9	-1,0
Poljska (PL)	1,4	1,4	1,6	1,6	2,0	1,7	1,6	0,2
Portugalija (PT)	1,3	1,3	1,6	1,9	1,8	1,6	1,1	-1,2
Rumunija (RO)	0,3	0,6	1,3	2,0	2,6	2,6	3,4	0,7
Slovenija (SI)	1,5	1,4	1,4	1,3	1,4	1,9	1,7	-0,6
Slovačka (SK)	0,8	1,6	1,8	1,8	2,1	2,0	2,6	0,9
Finska (FI)	0,9	0,8	0,8	0,5	0,9	0,5	0,8	-0,3
Švedska (SE)	1,5	2,2	2,2	1,7	1,9	1,7	1,6	-0,9
Velika Britanija (UK)	1,8	2,9	3,0	3,0	3,1	3,0	3,0	-0,5

Izvor: EUROSTAT

Grafik 3. Godišnje stope inflacije mjerene HICP-om, u %, januar 2018.

Godišnja inflacija u **Evropskoj uniji** u januaru 2018. godine iznosila je 1,6%, dok je u **Euro području** u istom mjesecu iznosila 1,3%.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) je osnova za komparativna mjerenja inflacije u Evropskoj uniji i procjenu stabilnosti monetarne vrijednosti u eurozoni. Za razliku od Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koristi drugačiji metodološki koncept koji se primjenjuje od strane svih članica EU.

Feb 2018 mjesec tekuće godine

Ø 2015 prosjek bazne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu, u odnosu na prosječne cijene u baznoj godini.

Feb 2018 mjesec tekuće godine

Jan 2018 prethodni mjesec

Mjesečna stopa inflacije (tekući mjesec u odnosu na prethodni mjesec) mjeri promjenu prosječnih cijena tekućeg mjeseca u odnosu na prosječne cijene prethodnog mjeseca. Mjesečna stopa inflacije može biti pod uticajem sezonskih efekata.

Feb 2018 mjesec tekuće godine

Feb 2017 isti mjesec prethodne godine

Godišnja stopa inflacije (mjesec tekuće godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine) mjeri promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u istom mjesecu prethodne godine. U prisustvu stabilnog sezonskog modela, sezonski efekti nemaju uticaj na godišnju stopu inflacije.

Feb 2018 mjesec tekuće godine

Dec 2017 decembar prethodne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u decembru prethodne godine.

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5 procentnih poena ($10 \cdot 5\% = 0.5$ p.p. - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06 procentnih poena ($12 \cdot 0.5\% = 0.06$ p.p. - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Shodno [Politici revizije](#) Zavoda za statistiku, konačni podaci se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2

Telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-231-004

contact@monstat.org